

ZRS **Bistra**
P T U J

ZNANSTVENO-RAZISKOVALNO SREDIŠČE BISTRA PTUJ
SCIENTIFIC RESEARCH CENTRE BISTRA PTUJ

POROČILO – spodbujanje in podpora podjetništvu

ZNANSTVENO-RAZISKOVALNEGA SREDIŠČA BISTRA PTUJ

POROČILO – spodbujanje in podpora podjetništvu

Založnik: ZRS Bistra Ptuj

Zanj: doc. dr. Štefan Čelan

Avtorji: doc. dr. Štefan Čelan
dr. Klavdija Rižnar
dr. Lidija Tušek
mag. Mojca Šibila Drobnič
Danilo Čeh
Robert Novak
Brigita Drevenšek
Jadranka Krajnc
Ksenija Golob

Uredil: Robert Novak

Ptuj, februar 2020

direktor
doc. dr. Štefan Čelan

Kazalo vsebine:

01	UVODNIK	5
02	POVZETEK	6
2.1	PROJEKTI V PODPORO PODJETNIŠTVU IN GOSPODARSTVU	8
2.1.1	Aktivno in povezano za nova delovna mesta in vključujočo družbo – SocioLab v okviru regijskega povezovanja za spodbujanje socialnega podjetništva	8
2.1.2	Izvajanje celovitih podpornih storitev za podjetnike v okviru SPOT svetovanje Podravje pri ZRS Bistra Ptuj	9
2.1.3	Izvajanje e-SPOT registracij in statusnih sprememb samostojnih podjetnikov posameznikov in družb z omejeno odgovornostjo.....	9
2.1.4	Aktivnosti podjetniškega inkubatorja v letu 2019	10
2.1.5	Celovita podpora pri prijavi, vodenju in izvajanju projektov za naročnike	11
2.1.6	Regijsko informacijsko središče v okviru Hiše informacij.....	11
2.2	RAZVOJNO-RAZISKOVALNI PROGRAMI IN PROJEKTI	12
2.2.1	RAZISKOVALNI PROGRAM P2-0346	12
2.2.1.1	Separacijski in drugi procesi za nizkoogljično, bio in krožno gospodarstvo ter trajnostni razvoj – raziskovalni program.....	12
2.2.2	APLIKATIVNO-RAZISKOVALNI PROJEKTI.....	12
2.2.2.1	Načrtovanje trajnostnih in energijsko samozadostnih procesov na osnovi obnovljivih virov	12
2.2.3	DRUGI RAZVOJNI PROJEKTI.....	13
2.2.3.1	Snovna in energetska izraba biomase v regiji – uvajanje predelave mulja Čistilne naprave Ptuj in njegova raba za pridobivanje oglja ter toplotne energije za ogrevanje - implementacijska faza zelene - nizkoogljične ekonomije	13
2.2.3.2	Strateška razvojna inovacijska partnerstva (SRIP) – Trajnostna pridelava hrane	13
2.2.3.3	Strateška razvojno-inovacijska partnerstva (SRIP) – Mreže za prehod v krožno gospodarstvo.....	14
2.2.3.4	Krožna ekonomija za boljši zrak in manj odpadkov	14
2.2.3.5	Pirolizna naprava za pridobivanje toplote in biooglja (KOPI).....	15
2.2.3.5.1	Pomoč podjetjem pri registraciji raziskovalne skupine na ARRS in skupna lastništva patentov	15
2.3	UVAJANJE MLADIH V ZNANOST	16
2.3.1	Usposabljanje mladih raziskovalcev do enovitega doktorata	16
2.4	MEDNARODNI PROJEKTI	17
2.4.1	Evropsko teritorialno sodelovanje, čezmejno sodelovanje	17
2.4.1.1	E-SME – e-mobilnost sreča MSP-je	17
2.4.1.2	E-ECONOMY	17
2.4.1.3	CITY COOPERATION II.....	18
2.4.1.4	2SOKROG.....	18
2.4.1.5	Innovative Location.....	19
2.4.1.6	HOUSES	19
2.4.2	Evropsko teritorialno sodelovanje, transnacionalno sodelovanje območja Mediteran	20
2.4.2.1	Creallnovation.....	20
2.4.3	Evropsko teritorialno sodelovanje, transnacionalno sodelovanje INTERREG EU	20

2.4.3.1	INNOVA FOSTER	20
2.4.4	Programi v okviru virov financiranja EU: HORIZON 2020.....	21
2.4.4.1	SPL-CYCLE– Recikliranje izrabljenih katodnih ostankov (KIC H2020)	21
2.4.5	Program LIFE	21
2.4.5.1	BRAVER -EMAS za podjetja in javni sektor	21
03	FINANČNI UČINKI NA PODROČJU POSPEŠEVANJA PODJETNIŠTVA	22
3.1	Finančna perspektiva 2007-13	23
3.2	Finančna perspektiva 2014-20	25

01 UVODNIK

Kot javni zavod, ki v prvi vrsti deluje v korist različnim subjektom v javnem in zasebnem sektorju, dajemo prednost projektom za spodbujanje in razvoj podjetništva ter poudarek aplikativnim razvojnim projektom, pomembnim za razvoj lokalnega in regionalnega okolja na vseh področjih, z namenom večanja dodane vrednosti, ustvarjanja novih delovnih mest, ustvarjanja novih, sodobnejših tehnoloških rešitev ob upoštevanju načel uravnoteženega razvoja za zviševanje kakovosti življenja in dela prebivalstva.

Naloge smo izvajali na štirih prioritetenih področjih:

- **pospeševanje znanstveno-raziskovalnega in razvojnega dela**, kjer smo ob podaljšanju koncesijske dejavnosti za aplikativno raziskovanje veliko časa in dela namenili prijavam na podjetniške projekte;
- **pospeševanje podjetništva**, kjer je bila večina nalog posvečenih pridobivanju statusa mrežne organizacije novih SPOT točk, namenjenim celovitejšemu sistemu nudenja podpornega okolja mikro, malim, srednjim in velikim podjetjem;
- **pospeševanje lokalnega in regionalnega razvoja**, kjer je bila večina nalog opravljenih v skladu z evropsko kohezijsko politiko za obdobje 2014 do 2020;
- **umeščanje ZRS Bistra Ptuj v mednarodne partnerske povezave in pridobivanje finančnih sredstev iz mednarodnih virov**, z vidika umeščanja v mednarodne povezave in pridobivanja finančnih sredstev je bilo 2019 zelo uspešno, vključevali smo se v kar nekaj projektov, ki so namenjena pospeševanju in podporo podjetništvu.

ZRS BISTRA PTUJ že 25 let spodbuja in podpira gospodarski razvoj na Ptuju

Podjetništvo je eno izmed področij, ki jih ZRS Bistra Ptuj razvija že 25 let, vse od začetkov obstoja.

ZRS Bistra Ptuj v okviru **spodbujanja in podpore podjetništva** izvaja vrsto aktivnosti in projektov:

- izvajanje svetovanj in usposabljanj za potencialne in obstoječe podjetnike in podjetja;
- pomoč in povezovanje regionalnega okolja med podjetji, zbornicami, šolami, združenji, društvi;
- izmenjava dobrih praks in odpiranje poslovnih priložnosti;
- sooblikovanje podpornega okolja za poslovne subjekte;
- pridobivanje podjetniških informacij in posredovanje le-teh na SPIRIT Slovenija;
- izvajanje strokovne pomoči na različnih področjih v obliki informiranja;
- priprava informativnih in strokovnih člankov;
- animiranje in povezovanje regijskega okolja;
- informiranje preko spleta in medmrežja;
- udeležba na dogodkih čezmejnega povezovanja v sosednjih državah;
- promocija in informiranje o podjetništvu;
- izvedbe delavnic o podjetništvu za osnovnošolce in srednješolce;
- organizacija dogodka: izmenjava dobrih praks, mreženje, nove poslovne priložnosti;
- organizacija usposabljanj za potencialne podjetnike in MSP;
- showroom regije - predstavitev regijskih podjetij na enem mestu v regiji;
- storitve preko portala e-SPOT.

V zadnjih dvanajstih letih deluje na ZRS Bistra Ptuj točka SPOT (včasih VEM), kjer lahko bodoči podjetniki ustanovijo s.p. ali enostavni d.o.o. ter opravijo še nekaj administrativnih postopkov ob registraciji. Statistični podatki za Slovenijo pričajo, da smo že nekaj let najbolj obiskana SPOT točka izven Ljubljane v sistemu SPIRIT Slovenija, v katerega so vključene organizacije, ki niso del državne administracije.

ZRS Bistra Ptuj mora namreč za izvajanje programa točke SPOT sama pridobiti financiranje iz razpisov in pri tem smo zelo uspešni. V letu 2018 smo **registrirali 328 novih podjetij**, opravili preko **1.700 svetovanj** podjetnikom in organizirali več kot **20 seminarjev za podjetnike**. Podatki za leto 2019 kažejo, da se je interes po teh storitvah še povečal.

Nadvse pomembno področje podjetništva na ZRS Bistra Ptuj je **spodbujanje podjetništva med mladimi**. Vsako leto s partnerji organiziramo Podjetniški izziv za mlade, na katerem izbiramo najboljše poslovne ideje dijakov in študentov. O podjetništvu pa učimo že osnovnošolce. Vsako leto tako aktiviramo preko 200 dijakov in študentov ter več kot 100 osnovnošolcev.

Start:up Ptuj – podjetniškega inkubatorja (skupaj s partnerji) inovativnim posameznikom zagotavlja programe za pomoč pri iskanju, presoji in razvoju podjetniških idej ter pri dejanski ustanovitvi podjetja. Podjetniškim ekipam, ki zaganjajo start-up podjetje, ponuja odlične podjetniške programe, mentorstvo, udeležbo na podpornih dogodkih in medijsko prepoznavnost.

Aktivnosti podjetniškega inkubatorja:

- spodbujanje podjetništva in inoviranja, še posebej med mladimi;
- aktiviranje in motiviranje prebivalstva za podjetništvo;
- krepitev kompetenc deležnikov in strokovnega kadra na področju podjetništva;
- osebno podjetniško svetovanje potencialnim podjetnikom;
- osebno podjetniško svetovanje in mentorstvo podjetniškim ekipam;
- organizacija in izvajanje mentorskega programa;
- vsebinska podpora prostoru za mreženje podjetnikov;
- aktivnosti promocije programa in komuniciranja.

Poleg spodbujanja podjetništva, nudenja pomoči tistim, ki samo razmišljajo ali pa že vstopajo na samostojno podjetniško pot, ZRS Bistra Ptuj goji **tesne stike z gospodarstvom**. Podjetja vključujemo v svoje projekte, jih

preučujemo in zanje oblikujemo storitve, ki jim lahko pomagajo izboljšati konkurenčnost ter spodbuditi inovativnost.

ZRS Bistra Ptuj prav tako izvaja aktivnosti na področju **celovite podpore pri prijavi, vodenju in izvajanju projektov** za zunanje naročnike:

- celovita podpora pri prijavi, vodenju in izvajanju nacionalnih, evropskih in mednarodnih projektov za zunanje naročnike;
- osnovno svetovanje povezano z zagonom, poslovanjem in razvojem podjetij ter osnovno svetovanje potencialnim podjetnikom, podjetjem in ostalim naročnikom;
- pomoč in svetovanje pri prijavi na nacionalne in evropske javne razpise in pozive;
- redno obveščanje o aktualnih in najavljenih javnih razpisih in pozivih;
- iskanje primerne vira sofinanciranja za projektno idejo naročnika;
- podpora pri prijavi in izvajanju projektov za naročnike;
- svetovanje na področju spodbujanja internacionalizacije;
- pomoč podjetjem pri vstopanju na tuje trge;
- svetovanje in pomoč pri iskanju in vzpostavljanju partnerstev;
- svetovanje in pomoč pri pripravi poslovnih načrtov, marketinških strategij in analiz trga.

Kot razvojna organizacija se s partnerji iz cele Evrope povezujemo v evropskih projektih, katerih namen je izmenjava znanj in izkušenj ter vpeljava najboljših praks v naše okolje. Na tak način preučujemo okoliščine, v katerih poslujejo podjetja, jim pomagamo povečati stopnjo inovativnosti in kreativnosti z novimi metodami ter pripravljamo priporočila odločevalcem za izboljšanje startup ekosistema. Preučujemo tudi alternativne oblike gospodarske dejavnosti, kjer ni dobiček glavno vodilo in sodelujemo v podpori socialnim podjetjem in zadrugam. Aktivno sodelujemo v mreži najrazličnejših organizacij za podporo gospodarskemu razvoju.

Na pridobljene projekte smo posebej ponosni, saj vsak projekt pomeni **dodano vrednost v okolju**. Hkrati z izvedenimi aktivnostmi projekt prinaša delo tudi našim poslovnim subjektom v mestu. Z vsakim projektom prinesemo sredstva za zunanje strokovnjake različnih tipov, ki nam pomagajo razvijati projekt. Potrebujemo tudi različne usluge npr. tiskarjev, oblikovalcev, hotelirjev (ko gostimo tuje partnerje), prevajalcev, prevoznikov, gradbenih podjetij,... Tako so neposredno v vsak projekt vključeni različni subjekti iz lokalnega okolja.

2.1 PROJEKTI V PODPORO PODJETNIŠTVU IN GOSPODARSTVU

2.1.1 Aktivno in povezano za nova delovna mesta in vključujočo družbo – SocioLab v okviru regijskega povezovanja za spodbujanje socialnega podjetništva

Koristi projekta za lokalno okolje:

Projekt je namenjen vzpostavitvi celovitega ekosistema za krepitev potencialov posameznikov, iniciativ in skupnosti z namenom razmaha socialne ekonomije (socialnih podjetij in zadrug) ter s tem povezanega ustvarjanja in ohranjanja kvalitetnih in trajnih delovnih mest v sektorju socialne ekonomije ter širitve ponudbe dostopnih (družbeno) inovativnih produktov (storitev in proizvodov), ki bodo zagotavljali večjo socialno vključenost ranljivih skupin, prispevali k zmanjševanju revščine in večanju kvalitete življenja ter gospodarskemu in družbenemu razvoju v Podravski regiji.

Izvedene aktivnosti:

- spodbujanje podjetništva in inoviranja, še posebej med mladimi;
- aktiviranje in motiviranje prebivalstva, razvoj družbenih inovacij (Priprava in izvedba programa spodbujanja razvoja socialno podjetniške kulture ter motiviranja in aktiviranja prebivalstva);
- povezovanje in izgrajevanje podpornega okolja za razmah socialne ekonomije, predvsem socialnega podjetništva, zadružništva in družbenega inoviranja;
- krepitev kompetenc deležnikov in strokovnega kadra na področju socialnega podjetništva, družbenih inovacij, upravljanja s starostno raznoliko delovno silo;
- osebno podjetniško svetovanje potencialnim podjetnikom;
- osebno podjetniško svetovanje in mentorstvo podjetniškim ekipam;
- usposabljanje za iniciative in socialne podjetnike;
- organizacija in izvajanje mentorskega programa;
- vsebinska podpora prostoru za mreženje podjetnikov;
- aktivnosti promocije programa in komuniciranja.

Slika 1: Info grafike pripravljene v okviru projekta SocioLab

2.1.2 Izvajanje celovitih podpornih storitev za podjetnike v okviru SPOT svetovanje Podravje pri ZRS Bistra Ptuj

Ocena koristi za lokalno okolje:

Redna obveščенost poslovnih subjektov o aktualnih razpisih in politikah iz področja podjetništva, omogočeno izobraževanje potencialnim podjetnikom, mladim (osnovnošolci in srednješolci) in podjetjem v sklopu delavnic in izobraževanj.

Točke SPOT Svetovanje nudijo obsežen nabor strokovnih in podpornih storitev, namenjenih potencialnim in obstoječim podjetjem, za dvig podjetniške aktivnosti ter pomoč v različnih fazah podjetniške poti.

Izvedene aktivnosti:

- Izvajanje strokovne pomoči na različnih področjih v obliki informiranja;
- priprava informativnih in strokovnih člankov;
- izvajanje svetovanj in usposabljanj za potencialne in obstoječe podjetnike in podjetja;
- pomoč in povezovanje regionalnega okolja med podjetji, zbornicami, šolami, združenji, društvi ...;
- izmenjava dobrih praks in odpiranje poslovnih priložnosti;
- sooblikovanje podpornega okolja za poslovne subjekte;
- pridobivanje podjetniških informacij in posredovanje le-teh na SPIRIT Slovenija;
- animiranje in povezovanje regijskega okolja;
- informiranje preko spleta in medmrežja;
- srečanje s predstavniki občin;
- udeležba na dogodkih čezmejnega povezovanja v sosednjih državah;
- promocija in informiranje o podjetništvu – urejanje intraneta;
- izvedbe delavnic o podjetništvu za osnovnošolce in srednješolce;
- organizacija dogodka: izmenjava dobrih praks, mreženje, nove poslovne priložnosti;
- organizacija usposabljanj za potencialne podjetnike in MSP;
- udeležba na usposabljanju agencij, ministrstev;
- druge aktivnosti intranet;
- udeležba na drugih usposabljanjih;
- showroom regije - predstavitev regijskih podjetij na enem mestu v regiji;
- storitve preko portala e-SPOT.

2.1.3 Izvajanje e-SPOT registracij in statusnih sprememb samostojnih podjetnikov posameznikov in družb z omejeno odgovornostjo

Koristi za lokalno okolje:

Na SPOT točki ZRS Bistra Ptuj olajšamo podjetjem urejanje registracij in statusnih sprememb. Ključno orodje za delo vsake SPOT točke je portal e-SPOT, ki nudi informacije o pogojih poslovanja v Sloveniji in elektronsko podprte postopke, ki so povezani z ustanovitvijo podjetja in z začetkom poslovanja ter statusnimi spremembami. SPOT točka na ZRS Bistra Ptuj se uvršča med najbolj obiskano SPOT točko izven Ljubljane, v mreži SPIRIT-a. Potreba po storitvah SPOT točke na ZRS Bistra Ptuj se stalno veča.

Izvedene aktivnosti:

- Registracije novih s.p.;
- registracije novih d.o.o.;
- statusne spremembe pri s.p. in d.o.o.;
- ureditev zahtev davčne uprave;
- ureditev vključitve v socialna zavarovanja;
- pooblaščenje za delo z e-VEM (SPOT) portalom;
- spremljanje zakonodajnih novosti in prilagoditev dela;
- izvajanje promocije sistema e-VEM (SPOT).

Aktivnosti v okviru SPOT svetovanje Podravje na ZRS Bistra Ptuj, v letu 2018 in 2019:

AKTIVNOST:	Št. postopkov	Št. svetovanj	Št. delavnic	Št. usposabljanj
Vpis ustanovitev d.o.o. preko e-SPOT	74	65	-	-
Vpis sprememb d.o.o. preko e-SPOT	292	315	-	-
Vpis novih PE pri d.o.o. preko e-SPOT	63	71	-	-
Vpis s.p. preko e-SPOT	597	715	-	-
Spremembe pri s.p. preko e-SPOT	342	420	-	-
Izbris s.p. preko e-SPOT	216	230	-	-
Oddaja davčnih podatkov za s.p. preko e-SPOT	455	511	-	-
Prijava v obvezna socialna zavarovanja M-1	509	509	-	-
Odjave zavarovanj M-2	308	308	-	-
Dodana pooblastila preko portala e-SPOT	1468	-	-	-
Objava člankov v občinskih glasilih in na spletni strani	-	16	-	-
Ostala svetovanja potencialni podjetnikom in MSP	-	1842	-	-
Promocija in izvedba delavnic na OŠ in Srednjih šolah	-	-	22	-
Izvedba usposabljanj za MSP in potencialne podjetnike	-	-	-	9
Odpiranje poslovnih priložnosti in izmenjava dobrih praks	-	6	-	-
Čezmejno sodelovanje z MSP	-	8	-	-

Statistika oddanih vlog po institucija objavljena na SPOT portalu za leto 2018: <http://evem.gov.si/info/pomoc-in-podpora/pogosta-vprasanja-in-odgovori/portal-e-vem-spot-skozi-stevilke-statisticni-pregled-leta-2018/tocke-spot-2018/>

2.1.4 Aktivnosti podjetniškega inkubatorja v letu 2019

Koristi projekta za lokalno okolje:

Start:up Ptuj inovativnim posameznikom zagotavlja programe za pomoč pri iskanju, presoji in razvoju podjetniških idej ter pri dejanski ustanovitvi podjetja. Podjetniškim ekipam, ki zaganjajo start-up podjetje, ponuja odlične podjetniške programe, mentorstvo, udeležbo na podpornih dogodkih in medijsko prepoznavnost.

Izvedene aktivnosti:

- spodbujanje podjetništva in inoviranja, še posebej med mladimi;
- aktiviranje in motiviranje prebivalstva za podjetništvo;
- krepitev kompetenc deležnikov in strokovnega kadra na področju podjetništva;
- osebno podjetniško svetovanje potencialnim podjetnikom;
- osebno podjetniško svetovanje in mentorstvo podjetniškim ekipam;
- organizacija in izvajanje mentorskega programa;
- vsebinska podpora prostoru za mreženje podjetnikov;
- aktivnosti promocije programa in komuniciranja.

Izvedene aktivnost v letu 2019
Organizacija in izvedba delavnic za promocijo podjetništva med ptujskimi osnovnošolci
Organizacija in izvedba dogodkov za promocijo podjetništva med ptujskimi dijaki s ciljem aktivacije vsaj 30 dijakov.
Organizacija in izvedba dogodkov za promocijo podjetništva med ptujskimi študenti s ciljem aktivacije vsaj 20 mladih.
Organizacija in izvedba Brainstorming srečanja za mentorje potencialnim podjetnikom.
Organizacija in izvedba treninga za potencialne podjetnike, kako predstaviti poslovno idejo.
Organizacija in izvedba javne predstavitve podjetniških idej ter izbora najboljših idej z medijsko podporo.
Priprava sporočila za javnost o izboru najboljših poslovnih idej in objave na spletni ter Facebook strani.
Priprava in objava podjetniških novic za potencialne in obstoječe podjetnike in managerje.
Povezovanje deležnikov lokalnega start-up ekosistema.
Individualno podjetniško svetovanje (5 svetovanj).
Koordinacijske aktivnosti za spodbujanje podjetništva med mladimi s pomočjo svetovalcev v okviru programa »Popestrimo šolo 2017–2021 - Izobraževanje strokovnih delavcev za krepitev kompetenc šolajočih« - Brainstorming delavnica.

2.1.5 Celovita podpora pri prijavi, vodenju in izvajanju projektov za naročnike

Koristi projekta za lokalno okolje:

Potencialni podjetniki, podjetja in ostale javne in zasebne institucije v okviru izvedbe aktivnosti celovite podpore pri prijavi, vodenju in izvajanju projektov vzpostavijo pomembna partnerstva za nadaljnje poslovanje ter s strokovnim svetovanjem in strokovno pripravo razpisne dokumentacije uspešno črpajo sredstva iz naslova nacionalnih in evropskih skladov. S projektom se tako v lokalnem okolju prispeva k ohranitvi obstoječih podjetij in ustanavljanju novih ter k dvigu ravni zaposlenosti.

Izvedene aktivnosti

Znanstvenoraziskovalno središče Bistra Ptuj je nadaljevalo z aktivnostmi na področju celovite podpore pri prijavi, vodenju in izvajanju projektov za zunanje naročnike.

Izvajale so se naslednje aktivnosti:

- celovita podpora pri prijavi, vodenju in izvajanju nacionalnih, evropskih in mednarodnih projektov za zunanje naročnike;
- osnovno svetovanje povezano z zagonom, poslovanjem in razvojem podjetij ter osnovno svetovanje potencialnim podjetnikom, podjetjem in ostalim naročnikom;
- pomoč in svetovanje pri prijavi na nacionalne in evropske javne razpise in pozive;
- redno obveščanje o aktualnih in najavljenih javnih razpisih in pozivih;
- iskanje primerne vira sofinanciranja za projektno idejo naročnika;
- podpora pri prijavi in izvajanju projektov za naročnike;
- svetovanje na področju spodbujanja internacionalizacije;
- pomoč podjetjem pri vstopanju na tuje trge;
- svetovanje in pomoč pri iskanju in vzpostavljanju partnerstev;
- svetovanje in pomoč pri pripravi poslovnih načrtov, marketinških strategij in analiz trga.

2.1.6 Regijsko informacijsko središče v okviru Hiše informacij

Koristi projekta za lokalno okolje:

Informirani potencialni podjetniki in brezposelne osebe na temo samozaposlitve, izvedene delavnice za brezposelne osebe. Informirani potencialni podjetniki, mladi, zaposleni, inovatorji, študentje o možnostih zaposlitve, samozaposlitve, štipendijah, dodatnih izobraževanjih, vseživljenjskem učenju ...

2.2 RAZVOJNO-RAZISKOVALNI PROGRAMI IN PROJEKTI

2.2.1 RAZISKOVALNI PROGRAM P2-0346

2.2.1.1 *Separacijski in drugi procesi za nizkoogljčno, bio in krožno gospodarstvo ter trajnostni razvoj – raziskovalni program*

Koristi projekta za lokalno okolje:

Razvoj novih proizvodov in tehnologij; razvoj in optimiranje tehnoloških procesov in ekološko-energetske učinkovitosti; ustvarjanje pogojev za vzpostavitev krožnega gospodarstva – omogočitvene tehnologije; vključevanje v pametno specializacijo države in regije; povečevanje dodane vrednosti proizvodov, ustvarjanje višjega tehnološkega nivoja za zahtevnejša delovna mesta, usposabljanje družbe za sledenje tehnološkemu razvoju, izboljševanje metodologije prenosa znanj iz RR sfere v gospodarstvo, kreacija in usposabljanje kadrovskih potencialov (vzgoja inženirjev in doktorjev inženirskih znanosti).

Izvedene aktivnosti:

V okviru obstoječega programa P2-0346 smo tudi v letu 2019 delovali na vzpostavljanju sodelovanja in s tem ravnateža med raziskovanjem in razvojem, ki ga potrebujejo gospodarska podjetja. V okviru programa izvajamo dva projekta (i) JK Grega – Kolarič d.o.o. razvoj peči za pridobivanje biooglja (laboratorijska naprava in industrijska naprava) in (ii) SPLcycle recikliranje izrabljenih katodnih ostankov iz pridobivanja aluminija. V delu raziskovanja obdelujemo področje raziskovanja kinetike poteka pirolize in uplinjanja ter pridobivanja informacij potrebnih za izdelavo tehno-ekonomskih študij uporabe tehnologije uplinjanja za trigeneracijo (pridobivanje električne energije, toplote in biooglja). Vse navedene tehnologije so ogljično negativne saj proizvajajo biooglje in energijo uporabljajo pa lesne sekance. Projekt SPLcycle je projekt tipičen za krožno gospodarstvo saj omogoča popolno recikliranje izrabljenih ostankov brez pomembnih ostankov, ki bi se deponirali. V tem delu leta smo se posvetili pripravi vsaj treh objav v najkakovostnejših svetovnih revijah in pripravi treh patentnih prijav. Patentne prijave na podlagi lastnih raziskovalnih dognanj in razvojnih dosežkov.

2.2.2 APLIKATIVNO-RAZISKOVALNI PROJEKTI

2.2.2.1 *Načrtovanje trajnostnih in energijsko samozadostnih procesov na osnovi obnovljivih virov*

Koristi projekta za lokalno okolje:

Razvoj rešitev za trajnostno proizvodnjo bioplinarn, tj. povečanje njihove ekonomske učinkovitosti, zmanjšanje okoljskih vplivov in doseganje energijske samozadostnosti procesnega sistema (Perutnina Ptuj).

Izvedene aktivnosti:

Osnovni problem bioplinarn, še posebej v Sloveniji, je v uporabi škrobnih prehranskih surovin kot vira ogljika in s tem poseganje v prehrambno verigo, uporabi velikih količin sveže vode, obremenjevanju okolja z neustreznimi izpusti digestata (npr. za gnojenje njiv), zametovanje velikih količin toplote, ki nastaja pri proizvodnji električne energije, in siceršnja nekonkurenčnost te proizvodnje, ki za razliko od rabe fosilnih virov, za svojo ekonomsko vzdržnost potrebuje precejšnje državne subvencije. Glavna ideja je celovita optimizacija in integracija bioprocsov na vseh kritičnih področjih celotne preskrbovalne verige, tj. od surovin, preko pretvorbe biomase v energijo in produkte, snovne in energetske integracije procesa, do ustrezne izrabe stranskih produktov, pri čemer so ekonomska in okoljska učinkovitost ter družbena odgovornost osnovni kriteriji. Raziskave bodo usmerjene v doseganje rešitev za trajnostne bioplinarne in kot demonstracijski primer bo uporabljen obrat bioplinarne sofinancerja Perutnine Ptuj d.d., v katerem poteka pretvorba živinskih odpadkov v bioplin. V letu 2019 so se izvedle tehno-ekonomske analize in analize LCA za postopke pridobivanja kvalitetnih gnojil iz digestata. Projekt se je zaključil z 28. 2. 2019.

2.2.3 DRUGI RAZVOJNI PROJEKTI

2.2.3.1 *Snovna in energetska izraba biomase v regiji – uvajanje predelave mulja Čistilne naprave Ptuj in njegova raba za pridobivanje oglja ter toplotne energije za ogrevanje - implementacijska faza zelene - nizkoogljične ekonomije*

Koristi projekta za lokalno okolje:

Naraščanje cen prevzema mulja iz čistilne naprave (letos že na 95 EUR/t mulja iz prejšnjih 75) terja ali poviševanje cen ali pa poseg v spremembo tehnologije. Predvidevamo, da bodo cene še rasle vsled česa menimo, da je delo na premembi tehnologije vse bolj nuja. S spremembo – razvojem nove tehnologije sušenja in predelave (piroliza) je mogoče doseči celovite in ekonomsko ugodne rešitve. Nova tehnologija predelave mulja čistilne naprave predstavlja možnost za njegovo zmanjšanje za 80 % ali več. Predelava mulja z ogljem iz pirolize omogoča v krožnem delovanju uspešno sušenje mulja v obstoječih solarnih sušilnikih nato pa pirolizo sušenega produkta. S tem pridobimo tudi trdno gorivo in uporabimo pridobljeno toploto. Gorivo s pirolizo predelamo v oglje in pridobimo energijo ter tako uporabimo lokalni vir. Preostanek, ki ga je manj kot 10 % od sedanjih količin, predstavlja končni ostanek.

Razvoj in uvajanje nove tehnologije je edina pot do ekološko boljših in tudi ekonomičnih rešitev. Trajnostnega gospodarjenja in ravnanja z odpadki oz. ostanki ni mogoče doseči s čakanjem na tehnologije, ki bodo prišle od bolj razvitih. S projektom tako posegamo v samo jedro spreminjanja tehnologije in ekonomike ravnanja z mulji iz mestne čistilne naprave.

Izvedene aktivnosti:

V letu 2019 smo predvideli priprave na gradnjo pilotne naprave oz. prve faze na prehod predelave blata iz mestne čistilne naprave (Komunala Ptuj).

Ker so aktivnosti MOP in akterjev precej upočasnjene smo se v letu 2019 osredotočili na raziskave in pridobivanje še potrebnih znanj za načrtovanje pilotne naprave oz. prve faze predelave mulja iz mestne ČN. V tem sklopu proučujemo kinetiko pirolize za pridobivanje podatkov o povečevalnih kriterijih pri pirolizi muljev ČN. Raziskujemo tudi kinetiko sušenja mulja obdelanega z ogljem, ki edino omogoča učinkovito sušenje mulja. V tem delu leta smo delali tudi na izgradnji pilotne pirolizne naprave, ki jo bomo pričeli preizkušati v jesenskem delu. Pilotna pirolizna naprava pomeni preizkušanje za pridobitev industrijsko relevantnih podatkov s katerimi bi nato načrtovali veliko industrijsko napravo za predelavo mulja iz mestne ČN.

2.2.3.2 *Strateška razvojna inovacijska partnerstva (SRIP) – Trajnostna pridelava hrane*

Koristi projekta za lokalno okolje:

V projektu združujemo lokalne pridelovalce hrane in živilsko predelovalno industrijo v celostno verigo vrednosti, ki poteka od primarne proizvodnje pri kmetovalcih preko logističnih in prodajnih poti živilsko predelovalne industrije do končnega potrošnika. Relevantnost projekta se ujema s prednostnim področjem slovenske Strategije pametne specializacije (naravni in tradicionalni viri za prihodnost): trajnostna pridelava hrane, zelena delovna mesta v regiji.

Izvedene aktivnosti:

V okviru Strateškega razvojno-inovacijskega partnerstva (SRIP) se je na 4. prednostnem področju dokumenta S4 oblikovalo raziskovalno-razvojno-inovacijsko partnerstvo za zagotovitev inovacijskega ekosistema, kjer je ZRS Bistra Ptuj postala uradni član SRIP – trajnostna pridelava hrane. SRIP Hrana predstavlja osrednjo platformo za krepitev raziskovalno-razvojno-inovacijskega sodelovanja deležnikov z različnih področij, ki so posredno ali neposredno vezana na delovanje in obstoj agroživilskega sistema. Poudarek je na sistematičnem povezovanju z namenom doseganja ciljev strategije pametne specializacije na prednostnem področju trajnostne pridelave hrane. ZRS Bistra Ptuj ima aktivno vlogo kot RR institucija pri razvoju vsebin na področju trajnostne pridelave hrane na ravni razvojnih priložnosti regije.

2.2.3.3 *Strateška razvojno-inovacijska partnerstva (SRIP) – Mreže za prehod v krožno gospodarstvo*

Koristi projekta za lokalno okolje:

Uvajanje novi nizkoogljičnih ali celo ogljik negativnih tehnologij kot je uporaba biooglja v kmetijstvu ostaja pomembna alternativa. Ta alternativa se kaže tudi na področju zmanjševanja vplivov nitratov na podtalnico in posledično na pitno vodo. Tehnologija uporabe biooglja v dosedanjih pregledih ostaja edina, ki ponuja alternativo ali možnost pretvorbe gnojevke v trdno gnojila in s tem zmanjšati njegov vpliv na okoljski odtis kmetijske pridelave.

Z uporabo naprednih tehnologij se lahko lokalno kmetijstvo vključuje v pametno specializacijo S4 in uvajanje novih kmetijskih tehnologij, prilagajanje podnebnim spremembam, vključevanje v krožno gospodarstvo ter uvajanje nizkoogljičnih tehnologij.

Izvedene aktivnosti:

ZRS Bistra Ptuj se je vključila v SRIP – Krožno gospodarstvo, preko katerega želimo vključevati lokalna gospodarstva s področja trajnostne energije, biomasa in alternativne surovine ter funkcionalnih materialov v sodobne razvojne trende. V letošnjem letu se predvsem osredotočamo na izgradnjo pirolizne naprave primerne za kmetijska gospodarstva. S pomočjo takšne naprave bomo v nadaljevanju pripravili kompostne mešanice za vgradnjo v zemljo. Preko takšne tehnologije se uvaja tehnologija negativnega ogljičnega odtisa v prakso.

2.2.3.4 *Krožna ekonomija za boljši zrak in manj odpadkov*

Koristi projekta za lokalno okolje:

- predstavitev potencialov in glavnih ovir v krožnem gospodarstvu za prehod na brezogljično družbo,
- vloga krožnega gospodarstva v nacionalnem energetske in podnebnem načrtu Slovenije,
- predstavitev učinkovitih reciklažnih krogov za izrabo odpadkov kot materiala,
- potenciali slovenskega gospodarstva, sposobnost tehnologij in razvojne usmeritve pri termični obdelavi odpadkov,
- termična izraba odpadkov – načrti v Republiki Sloveniji,
- strategije komuniciranja z javnostjo, vpliv NVO in drugih deležnikov s svojimi mnenji o vplivih na okolje,
- učinki izvajanja podnebnih in energetskih politik na lokalno kakovost zunanjega zraka,
- priprava Nacionalnega energetske-podnebnega načrta in aktivnosti na področju varstva zraka,
- aktivnosti države na področju kakovosti zraka,
- pomen nadzora kurilnih naprav in ustreznih goriv,
- ozaveščanje prebivalstva o problematiki onesnaženega zraka,
- vpliv onesnaževal zunanjega zraka na zdravje ljudi.

Izvedene aktivnosti:

V letu 2019 je ZRS Bistra Ptuj v sodelovanju z ZEG in UM – FKVB organizirala 22. tradicionalni dvodnevni strokovni posvet na temo krožnega gospodarstva, energije iz odpadkov, okoljskega komuniciranja, zakonodaje pri gradnji objektov in IED dovoljenja, kakovosti zunanjega zraka, pomen ustreznih goriv v povezavi s kakovostjo zraka ter odgovornost dimnikarske dejavnosti.

Osnovni cilj posveta je vsakič opozoriti, kako pomembno je spoštovati princip trajnostnega razvoja, ki omogoča dolgoročno sprejemljivo življenjsko okolje. Tovrstne posvete organiziramo že 10 let in so prednostno namenjeni gospodarskemu sektorju, tudi lokalnim skupnostim, strokovnjakom, politični javnosti ter širši civilni družbi, s katerimi se na posvetu razvije odprti dialog in širša razprava z zaključki potrebnih ukrepov za izboljšanje ravnanja z okoljem.

2.2.3.5 Pirolizna naprava za pridobivanje toplote in biooglja (KOPI)

Koristi projekta za lokalno okolje:

Razvoj novih proizvodov (pirolizna peč) se neposredno vključuje v strateške cilje S4 opredeljene specializacije področja Trajnostna pridelava hrane. Z uvajanjem biooglja v kmetijsko prakso pomembno izboljšujemo tako sam ogljikov odtis (biooglje ima negativen ogljikov odtis), kakor tudi okoljski odtis (izluževanje hranil v podtalnico) ter omogočamo ohranjanje trajne rodovitnosti zemlje s povečevanjem organske snovi v zemlji (iz tipično 2,5 % na 6 %), kar vpliva na večjo zadrževanje vode v zemlji in večjo prilagodljivost zaostrenim podnebnim spremembam.

Izvedene aktivnosti:

- definicija in priprava merilno regulacijske opreme;
- priprava komponent tehnoloških sistemov;
- priprava komponent transportnih sistemov;
- sestavljanje in montaža prototipov;
- inštalacija naprav v realnem okolju.

2.2.3.5.1 Pomoč podjetjem pri registraciji raziskovalne skupine na ARRS in skupna lastništva patentov

Koristi projekta za lokalno okolje:

Vzpostavitev raziskovalnih skupin v podjetjih iz Ptujске regije bo najprej vzpodbudilo podjetja k razvoju novih produktov in nato jim bo omogočeno sodelovanje na nacionalnih projektih, pri katerih je vzpostavljena raziskovalna skupina pogoj za kandidiranje na razpisu.

Izvedene aktivnosti:

V obdobju zadnjih petih let smo nudili pomoč pri vpisu raziskovalne in razvojne dejavnosti (RR skupine) pri Javni agenciji za raziskovalne dejavnosti Republike Slovenije sedmim podjetjem in enemu zavodu: Komunala Ptuj, Bosio d.o.o., Javne službe Ptuj d.o.o., Zaščita Ptuj d.o.o., Dia – Vit d.o.o. (LJ), KGZS Zavod Ptuj, Vamar d.o.o. (MB).

Razvite tehnologije, procesi, metode in aplikativna znanja smo v sodelovanju z več podjetji tudi ustrezno patentirali in sicer skupaj na 10ih patentih iz različnih področij: vulkanizacija elastomerov, gradbeništvo, fermentacija vina, polimerizacija optičnih leč, suspenzija kalcijevega karbonata, povišanje produkcije glicerola, ciklično vakumiranje v šaržnem reaktorju, segrevanje trdne reakcijske zmesi v šaržnem reaktorju, naprava za pridobivanje biooglja in toplote.

2.3 UVAJANJE MLADIH V ZNANOST

2.3.1 Usposabljanje mladih raziskovalcev do enovitega doktorata

Koristi projekta za lokalno okolje:

Razvoj kadrov preko mehanizma podiplomskega izobraževanja za krepitev RR oddelkov v gospodarstvu in RO v regiji in širše.

Izvedene aktivnosti:

V obdobju zadnjih desetih let smo v konkretnem sodelovanju s podjetji (Bosio, Albin Promotion, Echo, Perutnina Ptuj) v okviru podiplomskega usposabljanja usposobili 4 mlade raziskovalce do enovitega doktorata. Krepitev razvojne funkcije v podjetjih z zaposlovanjem in usposabljanjem raziskovalcev in razvojnikov je ključna pri krepitevi njihovih razvojnih in inovacijskih sposobnosti.

2.4 MEDNARODNI PROJEKTI

2.4.1 Evropsko teritorialno sodelovanje, čezmejno sodelovanje

2.4.1.1 E-SME – e-mobilnost sreča MSP-je

Koristi projekta za lokalno okolje:

Vzpostavitev pogojev in spodbud za razvoj trajnostne mobilnosti za mala in srednja podjetja s posebnim fokusom na E-mobilnosti. Glavni projektni cilj je dvig čezmejne konkurenčnosti in inovativnosti MSP-jev na področju e-mobilnosti preko prenosa znanja, razvoja storitev in izgradnje omrežja. Pomembna je izvedba 17 čezmejnih javnih dogodkov za MSP-je. Tako so nastale inovativne storitve in izdelki na področju e-mobilnosti in čezmejno E-SME omrežje, ki ob koncu projekta zajema vsaj 65 aktivnih partnerjev. Identificirali in razvrstili smo nabor poslovnih priložnosti za inovativne storitve in izdelke na področju e-mobilnosti. Z izvedbo dveh čezmejnih dirk z električnimi vozili smo v praksi demonstrirali učinkovitost električnih vozil, kot alternativnih rešitev. Demonstracija je potekala tudi preko široke medijske kampanje v sklopu dirke E-VIA ter skozi predstavitve na dogodkih in s pripravljenimi dokumenti in gradivi.

Izvedene aktivnosti:

Izvedene so bile aktivnosti: izvedba izobraževalnih delavnic za mala in srednja podjetja, organizacija promocijskih dogodkov za podjetja (organizacija ekskurzije in ogled dobrih praks), priprava končne dvojezične brošure dobrih praks, priprava seznama in razvoj pilotnih modelov (inovativnih storitev in produktov), dokončanja pregled (prevod) trenutnega stanja in pregleda panoge ter organizacija zaključne konference o e-mobilnosti na Ptuj.

2.4.1.2 E-CONOMY

Koristi projekta za lokalno okolje:

Trenutno sodelovanje institucij v slovensko-madžarski obmejni regiji ni zadovoljivo za krepitev gospodarske rasti. Na obeh straneh meje se pojavljajo podobne gospodarske anomalije: dolgotrajna brezposelnost, staranje prebivalstva, nerešljivost zaposlovanja oseb, ki so predčasno zapustili šolanje in manj kvalificiranih oseb, pomanjkanje usposobljene delovne sile, pomanjkanje poslovnih partnerstev na področju oskrbe, trgovine, nezadovoljiva razširjenost inovativnih rešitev itd. V okviru projekta obravnavamo izziv izboljšanja institucionalnega sodelovanja v 4 regijah: Podravju, Pomurju, regiji Zala in Zahodni Prekodonavski regiji, kar je za Podravje še posebej pomembno, ker se le izjemoma povezuje z madžarskimi regijami.

Izvedene aktivnosti:

Izvedene so bile naslednje aktivnosti: razvoj strateške mreže med institucijami, izvedba predstavitvenih dogodkov in priprava promocijskih prispevkov, postavitve podatkovne baze, izvedba strokovnih delavnic, izvedba intervjujev, zbiranje in predstavitve dobrih praks, izvedba jezikovnega usposabljanja, prenos znanja, konferenca strateškega partnerstva, zaključna konferenca.

V projektu čezmejnega sodelovanja Interreg Slovenija - Madžarska E-CONOMY smo 4 partnerji obravnavali izziv izboljšanja institucionalnega sodelovanja v 4 regijah: Podravju, Pomurju, regiji Zala in Vas. Da bi povečali gospodarsko sodelovanje med temi regijami smo izgradili mrežo podpornih institucij in ustvarili skupno dvojezično spletno platformo, ki je brezplačno dosegljiva javnosti na naslovu: <https://www.e-conomyportal.com/slo>.

Po podatkih Statističnega urada se je blagovna menjava med Slovenijo in Madžarsko v obdobju 2013-2019 rahlo povečevala vsako leto in v letu 2018 znašala dobri 2 milijardi evrov, vendar pa k temu največ prispevajo velika podjetja. Dejstvo, da je uvoz iz Madžarske še vedno večji kot izvoz na Madžarsko, bi lahko izkoristila tudi manjša podjetja kot posebno poslovno priložnost. V projektu E-CONOMY smo se osredotočali ravno na manjša podjetja in predvsem zanje oblikovali spletno platformo za iskanje poslovnih partnerjev preko meje. Projektni partnerji smo do junija 2019 na platformo vključili prvih 100 podjetij in 30 institucij iz obravnavanega območja. Tudi vzpostavljena mreža podpornih organizacij, ki smo se pred projektom E-CONOMY premalo poznali, je namenjena podpori gospodarskemu sodelovanju. Na kontaktnih točkah, v Sloveniji na točkah SPOT v Podravju in Pomurju, bodo podjetniki lahko dobili informacije tudi po zaključku projekta. Da bi vzpostavljeno mrežo podpornih organizacij na obeh straneh meje ohranili tudi po koncu projekta, so partnerji projekta in druge podpirne organizacije 13. junija 2019 na Ptuj podpisale strateški sporazum o sodelovanju pri gospodarskem razvoju v tudi prihodnje.

2.4.1.3 CITY COOPERATION II

Koristi projekta za lokalno okolje:

Glavni cilj projekta CITY COOPERATION II je primerljiv s programsko specifičnim ciljem – Dvig nivoja čezmejnega sodelovanja med občinami – krepitev mest in njihovih odločevalcev v mreži kot najpomembnejših nosilcev čezmejnega policentričnega razvoja, ki je usmerjen k rasti, kar se doseže :

- z usklajevanjem in nadaljnjim razvojem pozicioniranja posameznega partnerja/mesta v mreži kot individualno profiliranega in medregijsko opaznega, prepoznavnega in izstopajočega, kot tudi kooperacije v celoti,
- s skupnim razvojem in implementacijo inovativnih sistemov pridobivanja kupcev in povečanje njihove potrošnje, ki so vezani na določeno mesto, kot strategija za premagovanje aktualnih izzivov (kot so digitalne novosti in spremembe).

Mesta policentrično strukturirane regije iščejo rešitve, da bi s povezovanjem novih rešitev povečala konkurenčnost regij in podjetij. ZRS Bistra Ptuj kot projektni partner predstavlja tri mest (Ptuj, Ormož in Lenart) ter usklajuje njihove aktivnosti.

Izvedene aktivnosti:

- nadaljevanje izvajanja pilotnih aktivnosti za vsa tri mesta;
- načrtovanje partnerskih dni . in vključevanje lokalnih podjetij in ponudnikov;
- priprava aplikacije za pametne telefone »VisitPTUJ« in vključevanje lokalnih ponudnikov in podjetij za predstavitev svoje ponudbe.

2.4.1.4 2SOKROG

Koristi projekta za lokalno okolje:

Dolgotrajna brezposelnost in prejemniki državnih pomoči so odraz pasivne socialne politike tako v Sloveniji kot na Hrvaškem. S projektnim pristopom socialne aktivacije se bodo povezale javne ustanove na področju socialno-varstvenih in zaposlitvenih programov za opolnomočenje ranljivih skupin s vključitvijo neformalnega izobraževanja in delovnega usposabljanja v socialnih podjetij za razvoj socialnih kompetenc in pozitivne izhode, t.j. vrnitev na trg dela ali prilagojene oblike zaposlitve v regiji Podravje, Savinjske regije ter čezmejno na Varaždinsko in Međimursko županijo.

Izvedene aktivnosti:

V 2019 smo krepili partnerstvo socialne aktivacije, pripravili podlage za razvoj programa za uvedbo inovativnega pristopa socialne aktivacije v Centrih za socialno delo, Uradih za delo in drugih deležnikih (institucije neformalnega izobraževanja, socialna podjetja idr.), ki so temeljili na naslednjih aktivnostih:

- identifikacija uporabnikov socialne aktivacije ;
- "peer review" proces;
- razvoj programa socialne aktivacije (vključevanje socialnih podjetij in drugih potencialnih delodajalcev);
- smernice za krepitev partnerstev med javnimi organi in deležniki (vključevanje socialnih podjetij);
- organizacija seminarja socialne aktivacije za javne uslužbence CSD in Uradov za delo, socialna podjetja,
- organizacija čezmejnih delavnic z usposabljanjem za javne uslužbence in socialna podjetja ter druge deležnike socialne aktivacije.

2.4.1.5 Innovative Location

Koristi projekta za lokalno okolje:

Namen projekta je vzpostavitev upravljanja logističnih in obrtnih con za pridobivanje podjetij v te lokacije. Zato je upravljanje lokacij ena najpomembnejših storitev občine. Analize so pokazale, da obstaja velika potreba po podpori pri vzpostavljanju in razvijanju profesionalne strokovne službe za upravljanje logističnih in obrtnih con. V projektu želimo združiti obstoječe znanje in izkušnje, da bi pripravili standardiziran priročnik s standardiziranimi orodji za profesionalno upravljanje lokacij. Občine, vključene v projekt, bodo pridobile potrebne veščine, razvile strategije ter orodja za pridobivanje novih investitorjev v regijo.

Cilj projekta je podpirati mesta in občine na obeh straneh meje, da bi zgradile strokovno upravljanje lokacij po najnovejših standardih. V prihodnosti bo lokacijski menedžment postal osrednja služba občin in bo ta z njegovo pomočjo ohranila delovna mesta in ustvarila nova.

Izvedene aktivnosti:

- standardiziran čezmejni priročnik za upravljanje lokacij;
- študijski dnevi (predstavitev stanja posameznih regij);
- vključitev 4 lokacij (občin) v projekt;
- pripravljene standardizirane bilateralne instrumente za analizo lokacij, analizo okolja in z zemljevidom kompetenc; razvojne strategije lokacij za občine;
- priprava lokalnih in regionalnih analiz lokacij;
- priprava predloga strukture lokalnih, regionalnih in skupnih čezmejnih strategij lokacij;
- izvajanje promocije.

2.4.1.6 HOUSES

Koristi projekta za lokalno okolje:

Tako na Madžarskem kot v Sloveniji je problem, da trženje in sodelovanje v turizmu niso dovolj učinkoviti. Težava je tudi varstvo kulturne, naravne in arhitekturne dediščine ter njihova uporaba v turizmu. Zato je vrzel med bolj obiskanimi območji (magneti) in podeželjem vedno večja. Podeželske hiše, ki so zgrajene na temelju skupnih korenin, predstavljajo različno stopnjo izkoriščenosti z vidika turizma na obmejnem območju obeh držav. Podeželske hiše se v turistične ponudbe do sedaj niso vključevale, predvsem zaradi tega, ker jih niso vključevali v ciljno usmerjene ponudbe namenjene turistom, ki obišejo regijo in zaradi pomanjkanja marketinga, ki je posledica omejenih sredstev, s katerimi posamične organizacije razpolagajo. Na obeh straneh meje je potrebno izboljšati podeželske hiše. Z vzpostavitvijo skupnih standardov je omogočeno izoblikovanje enotne čezmejne ponudbe. Po regijah je 10-20 potencialnih hiš. V postopek razvoja bomo vključili upravljalce in se z njimi uskladili glede delovnih ukrepov in jih seznanili z načinom realizacije le-teh. Sodelovanje je neobhodno, saj v postopku razvoja skupnih standardov moramo upoštevati posebnosti in trende turističnega povpraševanja vsake države. Prodaja izoblikovanega produkta bo na obeh straneh meje potekala usklajeno.

Izvedene aktivnosti:

- delavnici za pripravo javnih pozivov za javne hiše in hotele;
- pripravljena sta bila javna poziva za podeželske hiše in hotele;
- vključevanje lokalnih ponudnikov.

2.4.2 Evropsko teritorialno sodelovanje, transnacionalno sodelovanje območja Mediteran

2.4.2.1 CrealInnovation

Koristi projekta za lokalno okolje:

Cilj projekta MED CrealInnovation je razširiti in poglobiti znanje in prakso kreativnih metodologij in procesov v malih in srednjih podjetjih (ki se osredotočajo predvsem na trajnostni razvoj), pa tudi v javnih in akademskih ustanovah s širjenjem tega znanja, ki mu sledi praktično eksperimentiranje, pri reševanju kreativnih problemov in raziskovanju potencialnih priložnosti za inovacije. Ta pristop vodi k resničnim in izvedljivim idejam za inovacije v MSP, javnih in akademskih institucijah, gradi strukturirane procese za nove razvoje, ki daje prilagojeno podporo in inovacije. V lokalnem okolju bomo vzpostavili tako imenovane kreativne laboratorije, kot mesto za vzpostavljanje kreativnih idej in razvoj orodij za spodbujanje kreativnega podjetništva.

Izvedene aktivnosti:

- vzpostavljanje kreativnega laboratorija - izvajanje kreativnih delavnic za podjetja;
- priprava priročnikov za vzpostavitev in delovanje kreativnih laboratorijev.

2.4.3 Evropsko teritorialno sodelovanje, transnacionalno sodelovanje INTERREG EU

2.4.3.1 INNOVA FOSTER

Koristi projekta za lokalno okolje:

Spodbujanje podjetništva in inoviranja, še posebej med mladimi; aktiviranje in motiviranje prebivalstva, razvoj družbenih inovacij, povezovanje in izgrajevanje podpornega okolja za razmah socialne ekonomije, predvsem socialnega podjetništva, združništva in družbenega inoviranja; krepitev kompetenc deležnikov in strokovnega kadra na področju socialnega podjetništva.

Izvedene aktivnosti:

V okviru projekta Innova Foster smo z medregionalnimi obiski, vključitvijo lokalnih deležnikov in skupno analizo lokalnih političnih pravil in vodil ter programov podprli rast in globalizacijo MSP z visokim potencialom. Vsi partnerji smo identificirali, analizirali in izmenjali izkušnje, znanje ter primere dobre in slabe prakse iz regionalnih inovacijskih in startup ekosistemov z namenom prilagoditi lokalno politiko v smeri olajšanega razvoja in rasti startupov.

Akcijski načrti, ki smo jih pripravili na osnovi rezultatov analize in izmenjave izkušenj preko Evrope, demonstrirajo, kako lahko lokalne ali regionalne skupnosti izboljšajo razmere za nastanek in rast startupov.

V letu 2019 smo v okviru akcijskega načrta za Podravje na Ptuju spremljali:

- Akcija 1: Spodbujanje inovativnosti in podjetnosti med osnovnošolci: 10 dogodkov, 244 udeležencev
- Akcija 2: Spodbujanje inovativnosti in podjetnosti med dijaki: 4 dogodkov, 338 udeležencev, 11 mentorjev, 9 podprtih startup ekip in 5 objav;
- Akcija 3: Delavnice in seminarji za podjetnike: - 6 dogodkov, 94 udeležencev;
- Akcija 4: Usposabljanje in mentoriranje socialnih podjetnikov in zadrug: 14 dogodkov, 101 udeležencev, 6 podprtih iniciativ;
- Akcija 5: Povezovanje podpornih organizacij v Podravju za gospodarsko rast: - 5 dogodkov, 78 udeležencev.

Primeri dobrih praks: <https://www.interregeurope.eu/innovafoster/case-studies/>

Diagnoze lokalnih startup ekosistemov: <https://www.interregeurope.eu/innovafoster/local-diagnosis/>

Lokalni akcijski načrti: <https://www.interregeurope.eu/innovafoster/library/#folder=1798>

2.4.4 Programi v okviru virov financiranja EU: HORIZON 2020

2.4.4.1 SPL-CYCLE– Recikliranje izrabljenih katodnih ostankov (KIC H2020)

Koristi projekta za lokalno okolje:

Projekt predvideva gradnjo pilotne naprave za predelavo IKO (katodne ostanke iz proizvodnje aluminija) v komponente sposobne za ponovno uporabo.

Cilj je zgraditi demonstracijska pilotna naprava, ki bo predstavljal značilnosti nove generacije kompaktnih procesnih enot. Takšne enote obratujejo kontinuirano z minimalnim vključevanjem delovne sile, omogočajo pa kontinuirano predelavo izrabljenega materiala ter s tem preprečitev nastajanja zalog nevarnih odpadnih materialov. Projekt krožnega gospodarstva pomembnega za recikliranje ostanka in doseganja »zero waste« proizvodnje.

Projekt se vključuje v razvoj novih tehnologij, ki bi omogočale vzpostavljanje verig krožnega gospodarstva. Gre za možnost predelave izrabljenih ostankov, ki se sicer zbirajo kot odpad in nato oddajajo v uničenje v tujino. Z razvojem novih tehnologij se v lokalno okolje uvajajo tehnologije recikliranja in krožnega gospodarstva, ki služijo in omogočajo vzpostavljanje različnih verig. Recikliranja kot kompleksnega problema ni mogoče uspešno vzpostavljati brez različnih verig, ki omogočajo zapiranje krogov recikliranja različnih materialov.

Izvedene aktivnosti:

V letu 2019 smo nadaljevali s predvidenimi aktivnostmi: konstrukcija in optimizacija delovanja pilotne naprave, ki je postavljena na Zavodu za gradbeništvo. Projekt smo predstavljali 24. – 25. 10. 2019 na mednarodni konferenci krožnega gospodarstva »TBMCE 2019« v Portorožu. Konec leta 2019 smo oddali prijavo patenta na patentni urad RS. Naslov patenta je »Postopek prijave izrabljenega katodnega ostanka za uporabo v recikliranju«.

2.4.5 Program LIFE

2.4.5.1 BRAVER -EMAS za podjetja in javni sektor

Koristi projekta za lokalno okolje:

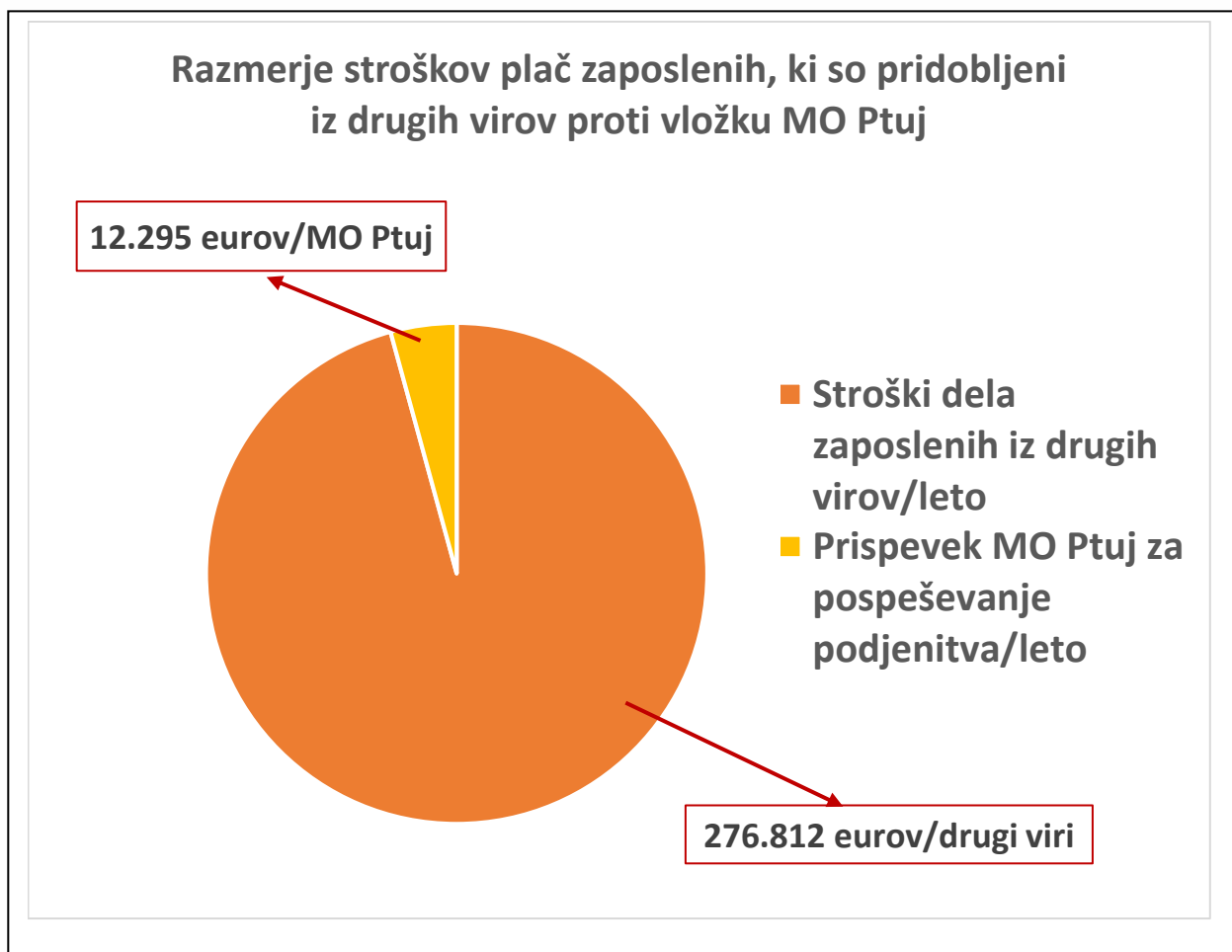
Shema EMAS (ECO - Management and Audit Scheme - sistem EU za okoljevarstveno vodenje organizacij) je namenjena spodbujanju primernejšega ravnanja z okoljem in obveščanju javnosti o vplivih njihovih dejavnosti na okolje. Gre za nadgradnjo ISO 14001 oziroma za zagotavljanje večje odprtosti, odkritosti in periodičnega objavljanja preverjenih okoljskih informacij. Okoljska izjava predstavlja glavni način seznanjanja javnosti z okoljskimi podatki na področju energetske učinkovitosti, rabe virov, količine nastalih odpadkov, emisije TGP ipd., ki jih ustvarijo s svojo dejavnostjo ter zavezo po nenehnem izboljševanju učinkov ravnanja z okoljem. Hkrati predstavlja priložnost za prehod v krožno gospodarstvo in podporo gospodarnemu ravnanju z viri, predvsem v gospodarskem sektorju.

Izvedene aktivnosti:

V 2019 je bilo testiranih 10 predlogov ukrepov spodbud in olajšav v korist EMAS podjetjem na nacionalni ravni v sodelovanju z regulatornimi organi (MOP, MJU) in pristojnimi organi (IRSOP, ARSO) ter drugimi EMAS deležniki (EMAS organizacije, preveritelj, idr.). Po fazi testiranja je bila izvedena evalvacija ukrepov za nadaljnji sprejem 9-ih ukrepov oprostitev zakonskih odločb in promocijskih spodbud (finančne) na nacionalni ravni v korist EMAS podjetjem s ciljem krepitev EMAS sheme v Sloveniji. Pripravili smo »amandmaje« za sprejem na ravni resornih ministrstev ali Vlade RS; od teh je bilo sprejetih 6 ukrepov spodbud (MGRT: sofinanciranje stroškov certificiranja EMAS (za SME in turistične nastanitve), MJU: EMAS vključen med merila za boljšo oceno pri zelenih javnih naročilih (v primere okoljskih zahtev in meril za 7 predmetov, MOP: spodbujanje financiranja delavnic podjetij o EMAS in vključitev EMAS med merila za javni razpis za projekte krožnega gospodarstva). Pomemben del aktivnosti je bilo tudi osveščanje in usposabljanje podjetij in drugih ciljnih skupin z namenom širjenja znanja o EMAS spodbudah in drugih ukrepih poenostavitve z namenom povečanja vključevanja organizacij v shemo EMAS.

03 FINANČNI UČINKI NA PODROČJU POSPEŠEVANJA PODJETNIŠTVA

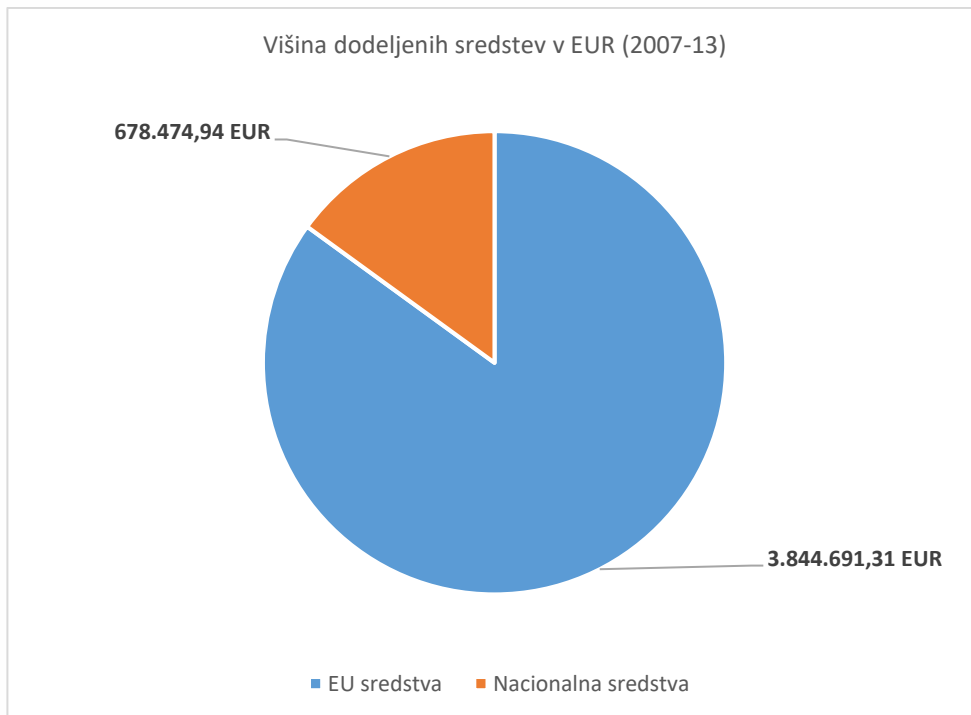
V ZRS Bistra Ptuj izvajamo predstavljene aktivnosti v vseh štirih organizacijskih enotah. Na spodnji sliki je prikazano razmerje plač vseh sodelavcev, ki delajo na različnih področjih pospeševanja podjetništva, proti vložku, ki ga Mestna občina Ptuj namenja v proračunu direktno za pospeševanje podjetništva v ZRS Bistra Ptuj.

Slika 2: Razmerje stroškov plač zaposlenih, ki so pridobljeni iz drugih virov proti vložku MO Ptuj

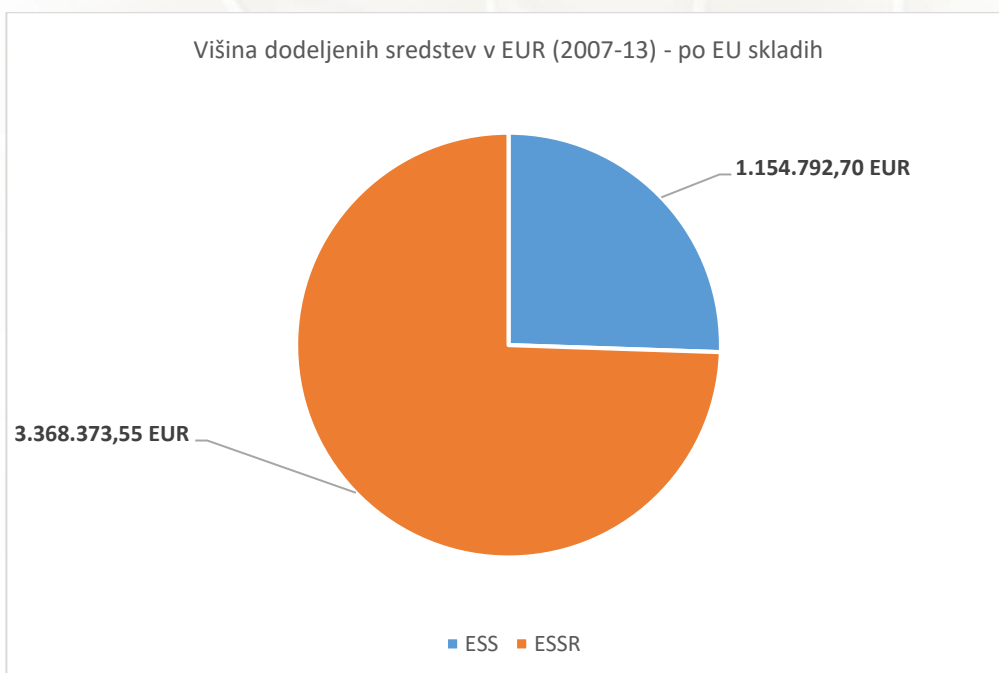
3.1 Finančna perspektiva 2007-13

V obdobju 2007-13 je bilo, na podlagi izvedenih aktivnosti ZRS Bistra Ptuj, pri pridobivanju EU sredstev uspešnih **26 ptujskih podjetij (uspešno odobrenih projektov)** in dodeljenih sredstev v skupnem znesku **4.523.166,25 EUR** (od tega EU sredstva: 3.844.691,31 EUR, nacionalna: 678.474,94 EUR):

Slika 3: Višina dodeljenih sredstev 2007-13

- od tega 1.154.792,70 EUR iz ESS sklada in 3.368.373,55 EUR iz ESSR sklada

Slika 4: Višina dodeljenih sredstev 2007-13 (po EU skladih)

Sredstva so bila pridobljena z namenom **večanja dodane vrednosti, ustvarjanja novih in ohranitvi obstoječih delovnih mest, ustvarjanja novih, sodobnejših tehnoloških rešitev**, namenjena za:

- mlade raziskovalce iz gospodarstva – generacija 2008,
- mlade raziskovalce iz gospodarstva – generacija 2009 in 2010,
- sofinanciranje zaposlitev raziskovalcev ob prehodu v podjetja,
- krepitev razvojnih oddelkov v podjetjih 2012,
- sofinanciranje nakupa nove tehnološke opreme v letu 2009,
- sofinanciranje (neposredne subvencije) nakupa nove tehnološke opreme v letu 2007/2008,
- sofinanciranje nakupa nove tehnološke opreme v letu 2008 za mikro, mala in srednje velika podjetja z najmanj 1 in največ 9 zaposlenimi,
- sofinanciranje nakupa nove tehnološke opreme v letu 2009-2011,
- sofinanciranje turistične infrastrukture,
- dodatno promocijo turistične ponudbe v letu 2009,
- sofinanciranje nove tehnološke opreme v letih 2013 – 2014.

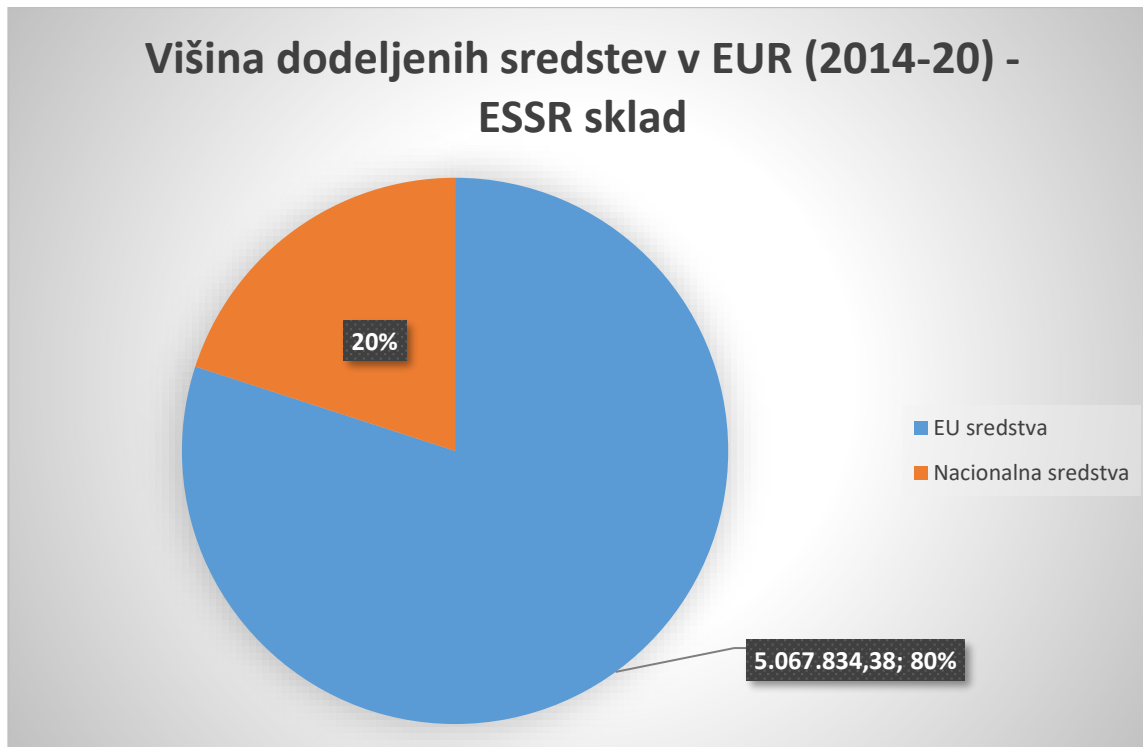
In sicer za naslednje operacije:

- PROGRAM DELA MLADEGA RAZISKOVALCA IZ GOSPODARSTVA - MR-10,
- VSPodbujanJE PREHODA RAZISKOVALCEV IZ INSTITUCIJ ZNANJA V GOSPODARSTVO,
- KROP 2012-66,
- LINIJA ZA UVEDBO NOVE STORITVE-PRAŠKASTO BARVANJE,
- IZDELAVA NOVIH IN TEHNOLOŠKO ZAHTEVNEJŠIH PROIZVODOV,
- AVTOMATIZIRANA LINIJA ZA SESTAVO TEHNOLOŠKIH KOMPONENT FOTOVOLTAIČNIH SISTEMOV,
- NAKUP TEHNOLOŠKE OPREME - HORIZONTALNO-VERTIKALNI CNC STROJ,
- NAKUP NOVIH INFORMACIJSKO PODPRTIH VISOKOTEHNOLOŠKIH STROJEV ZA POTREBE PROIZVODNJE NOVIH IZDELKOV,
- IZDELAVA BREZPILOTNEGA LETALA ZA MERITVE RADIOLOŠKEGA SEVANJA IN PRENOS PODATKOV V REALNEM ČASU,
- NAKUP STROJEV ZA PROIZVODNJO NOVIH VZMETI,
- NAKUP VISOKOTEHNOLOŠKEGA-PREBIJALNEGA STROJA ZA ZAČETEK PROIZVODNJE SPECIALNIH TELEFONSKIH OMARIC,
- NOVE STORITVE IN PROIZVODI Z VZPOSTAVITVIJO NOVE TEHNOLOŠKE LINIJE,
- LINIJA ZA IZDELAVO SPECIALNIH PEČI,
- LINIJA - LIVARNA ZA PROIZVODNJO ALUMINIJASTIH IZDELKOV,
- STROJ ZA PLAZEMSKO GRAVIRANJE S PROGRAMSKO OPREMO,
- NAKUP INFORMACIJSKO PODPRTEGA CENTRA ZA PROFILIRANJE LESA,
- PRENOVA IN RAZŠIRITEV HOTELSKIH KAPACITET,
- KULTURA, ROMANTIKA, ZDRAVJE IN DOBRO POČUTJE,
- INVESTICIJA V NOVA CNC OBDELOVALNA CENTRA HURCO S PROGRAMSKO OPREMO ESPRIT,
- »RAZVOJ ČISTILNEGA VALJA IN ROBOTIZIRANEGA PROIZVODNEGA PROCESA ZA SERIJSKO PROIZVODNJO«,
- VZPOSTAVITEV PROIZVODNE LINIJE NOVIH VEČSTOPENJSKIH REDUKTORJEV Z VELIKIMI IZKORISTKI.

3.2 Finančna perspektiva 2014-20

V obdobju 2014-20 je bilo do sedaj, na podlagi izvedenih aktivnosti ZRS Bistra Ptuj, pri pridobivanju EU sredstev uspešnih **20 ptujskih podjetij (uspešno odobrenih projektov)** in dodeljenih sredstev v skupnem znesku **6.334.792,98 EUR**, v povprečju so podjetja prejela 80 % EU sredstev, vse iz ESSR sklada:

Slika 5: Višina dodeljenih sredstev 2014-20

Sredstva so bila pridobljena z namenom **večanja dodane vrednosti, ustvarjanja novih in ohranitvi obstoječih delovnih mest, ustvarjanja novih, sodobnejših tehnoloških rešitev**, namenjena za:

- sofinanciranje stroškov svetovalnih storitev, ki jih podjetjem zagotovijo zunanji izvajalci v zvezi z uvajanjem izboljšav poslovnih procesov v podjetjih,
- sofinanciranje (subvencije) inovativnih podjetij - razvoj podprtih podjetij in uspešen prenos razvojnih idej podjetnih posameznikov in skupin v tržno uspešne podjeme in ustvarjanje novih inovativno naravnanih podjetij",
- sofinanciranje vzpostavitve partnerstev v okviru katerih bodo le-ta: pripravila poslovne načrte in načrte trženja na tujih trgih, vstopala na nove tuje trge, pridobila tuje zastopnike, predstavljala proizvode ali storitve,
- povečanje konkurenčnosti mikro, malih in srednjih podjetij (v nadaljevanju MSP) na tujih trgih ter zvišati stopnjo internacionalizacije teh podjetij,
- povečanja delež inovacijsko aktivnih podjetij« s sofinanciranjem najmanj 150 inovativnih, raziskovalno razvojnih projektov,
- sofinanciranje upravičenih stroškov vzpostavitve ali nadgradnje elektronskega poslovanja v MSP, ki lahko s prevzemom elektronskega načina poslovanja lažje vstopajo v globalne verige vrednosti in na nove trge.

In sicer za naslednje operacije:

- OGNJEVARNO POHIŠTVO,
- TRŽNA RAZISKAVA HRVAŠKA in NEMČIJA,
- OPTIMIZACIJA ORGANIZIRANOSTI,
- MODULARNA ENOTA IZDELANA IZ ULTRA LAHKE KRIŽNO LEPLJENE PLOŠČE,
- OD KMETIJE DO PODJETJA,
- DIGITALIZIRANA MEDNARODNA LOGISTIKA,
- VZPOSTAVITEV DIGITALNE PLATFORME ZA DVIG KONKURENČNOSTI PODJETJA,
- PIROLIZNA NAPRAVA ZA PRIDOBIVANJE TOPLOTE IN BIOOGLJA,
- VISOKA UČINKOVITA TOPLOTNA ČRPALKA S TREMI VIRI "VU-TČ-3V",
- IZBOLJŠANJE OPERATIVNE UČINKOVITOSTI PODJETJA,
- OPTIMIZACIJA POSLOVNIH PROCESOV IN ORGANIZIRANOSTI PODJETJA,
- SIT-STAND DESKS,
- MONO-AGREGATNA HIDRAVLIČNA PREMOSTITVENO-DVIŽNA MIZA S TELESKOPSKIM PODPORNIM MEHANIZMOM,
- MULTIKOMPONENTNE MEŠANICE PLINOV ZA PODALJŠEVANJE ROKA UPORABE PERUTNINE,
- RAZVOJ INOVATIVNE AVTOMATIZIRANE DVIŽNE MIZE,
- RAZVOJ NOVE DRUŽINE LAHKIH TOVORNIH PRIKOLIC,
- POSODOBITEV E-POSLOVANJA IN INFORMACIJSKEGA SISTEMA,
- PIROLIZNA NAPRAVA ZA PRIDOBIVANJE TOPLOTE IN BIOOGLJA.

ZRS **Bistra**
P T U J

ZNANSTVENO-RAZISKOVALNO SREDIŠČE BISTRA PTUJ
SCIENTIFIC RESEARCH CENTRE BISTRA PTUJ

SLOVENSKI TRG 6, SI - 2250 PTUJ - SLOVENIJA